

Об'єднані українською книгою

На Паризькому Книжковому Салоні, що проходив з 21 до 24 березня у найбільшому виставковому комплексі Porte de Versailles, окремим стендом Україна була представлена вже вдруге. Загалом в експозиції брали участь 1200 видавництв та майже 200 тисяч відвідувачів, почесним гостем Салону була Аргентина, яку представляли 30 письменників, а містом-спеціальним гостем — Шанхай. Символічно, що експонувати свою продукцію на цій надзвичайній книжковій імпрезі виявили бажання не тільки європейські видавці, а й китайські, африканські, американські.

Нашу країну представляли письменники Андрій Курков, Юрій Макаров, Любка Дереш, Сергій Жадан, Марина Гримич, Антон Кушнір, Дмитро Чистяк, журналістка та громадський діяч Ірина Славінська, видавці, інші діячі культури.

Интерес до стенда Open Ukraine ("Відкрий Україну"), оформленого у стилі "Майдан", був величезний — видавництва "Кальварія", "Дуліби", "Нора-друк", "Букрек" не лише презентували нові книги, а й організували зустріч українських авторів і перекладачів із французькими шанувальниками літератури, науковцями, представниками української діаспори і дітьми.

Для видавничого дому "Букрек" цьогорічний Салон був своєрідною експо-прем'єрою. Відвідувачі із захопленням зупинялися біля подарункового раритетного перевидання 1900 року — енциклопедії козацького життя "З української старовини", надрукованої старослов'янською, і залюбки купували її у французькому перекладі. За словами директора чернівецького видавництва Дарини Максимець, ця виставка стала знаковою, оскільки "вдалося зробити важливий крок до мрії упорядника і збирача 40-томника українських казок Миколи Антоновича Зінчука" і презентувати у Парижі видання, що об'єднало понад 8000 казок із різних регіонів України. Зацікавлення світової книжкової спільноти викликала й антологія поезії "Небесна сотня", до якої увійшли вірші понад 200 українських письменників та непрофесійних авторів про останні політичні події в Україні.

Не минули організатори української експозиції й 200-річний ювілей Тараса Шевченка. З цієї нагоди на українському стенді відбулося кілька заходів. Зокрема, Дмитро Чистяк репрезентував франкомовну книгу перекладів пісень Шевченка "Заповіт", а видавничий дім "Букрек" — українськорумунське видання "Кобзаря". Збірку творів відомих українських письменників "Мій Шевченко", спеціальний франкомовний варіант якої підготовлено до Паризького Книжкового Салону у видавництві "Нора-Друк" завдяки підтримці Французького інституту в Україні, представили Юрій Макаров та Андрій Курков. Також презентовано подарунковий художній календар (українською, англійською і французькою мовами), що містить репродукції малознаних широкому загалу картин Тараса Шевченка.

Варто зазначити, що цьогорічні книжкові заходи української делегації не обмежилися роботою виставкового стенда, а проходили в різних мистецьких закладах Парижа, Страсбурга та Бордо.

Творча програма українських майстрів слова була насиченою й різнобічною і торкалася як літературного процесу, так і політичної ситуації в Україні. Зокрема, Андрій Курков та Юрій Макаров були активними учасниками політичного диспуту на одній із головних сцен Салону — Сцені

Авторів. Прикметно, що українських письменників вперше запросили виступити на одному з центральних майданчиків виставки, а їх співрозмовницею була легенда французької журналістики, політолог Марі Мендрас. Любка Дереш у враженнях від книжкового дійства відзначив, що "паризький Салон виказав неабияку увагу українському стендові. Це було помітно по тій кількості людей, яка зібралася на публічне обговорення проблем сучасної України за участі Юрія Макарова та Андрія Куркова". Також надзвичайно жвавою та емоційною була дискусія, проведена ними в Раді Європи (Страсбург).

Український літературний клуб Оксани Мізерак, що приймав Юрія Макарова з імпровізованою лекцією про Шевченка, став місцем нових знайомств між українцями Парижа та Києва; також письменник прочитав "Шевченківську" лекцію в Українському вільному університеті (Мюнхен, Німеччина).

Небайдужі до літературного процесу могли долучитися до "Літературних дебатів" із Мариною Гримич та Любком Дерешем, що проходили у читачькому клубі м. Бордо. Письменицю вразило, що "більше половини слухачів — неукраїнці. Принаймні третина — французи. Друга третина — росіяни. Маленький ресторанчик Le Bodoig — переповнений...", сама ж зустріч була дивовижно теплою, майже сімейною. Показово, чи не так?

У рамках заходу гості Салону мали змогу переглянути фільм "Мій Шевченко", озвучений французькою мовою. Презентація відбулася для академічної та університетської публіки Інституту східних мов і цивілізацій.

Найменших любителів книги теж чекали свої цікавинки: малеча охоче приєдналася до конкурсу "Відгадай загадки", переможці якого дістали писанки. Для учнів української недільної школи (Париж) молодий письменник та журналіст Антон Кушнір провів "Шкільну годину". До слова, представниці цього закладу запевнили, що підручники "Букреку", видані для національних меншин, прийнятні й для навчання дітей у недільній школі, чим радо скористаються.

Українські видавці, зокрема директори видавництва Анетта Антоненко ("Кальварія"), Елеонора Сімонова ("Нора-Друк"), Марина Гримич ("Дуліби"), мали свою програму зустрічей та переговорів з колегами.

Заходи у Франції відбулися в рамках Проекту "Більше країн — Більше книжок" за підтримки Фонду Арсенія Яценюка "Open Ukraine", Фонду Ріната Ахметова "Розвиток України", Посольства Франції в Україні, Французького Інституту в Україні, Проекту "BookPlatform", ECF STEP Beyond, Асоціації МІСТ та особисто всесвітньовідомого економіста, громадського діяча, мецената Богдана Гаврилишина, а також професора Інституту східних мов та цивілізацій (Париж) Ірини Дмитришин.

Паризьке книжкове бієнале вкотре продемонструвало, що книга справді об'єднує — людей, народи, країни. Завдяки таким непересічним подіям відбувається синтез культур, їхнє взаємозбагачення, що, безумовно, впливає на інтелектуальний та культурний потенціал кожної нації.

Матеріал підготувала

Свєнєнєя Пєнчєнкє,

науковий співробітник відділу наукового редагування бібліографічної інформації Книжкової палати України (за інформацією ЗМІ та інтернет-ресурсів)